

## MISSION CATHOLIQUE POLONAISE EN SUISSE

Katolicka Misja Polska w Szwajcarii

BIULETYN PARAFIALNY  
KATOLICKIEJ MISJI POLSKIEJ  
W SZWAJCARIIMgr Jan FRANIA  
12, ch. des Falaises  
1723 MARLY / FR  
Tél. 037 / 46 44 59Bulletin paroissial de la Mission Catholique Polonaise en Suisse.  
Mensuel.

C.C.P. Fribourg 17-976

Nr. 6 / 195.

Wrzesień

1984.

Program nabożeństw:

2. IX.	Genewa, kościół św. Teresy - Champel, av. Peschier, o godzinie	9,15
)	LOZANNA, 19, Mont Olivet	18,00
	BAZYLEA, kościół francuski, Peierabendstr.	11,30
	MARLY, kaplica polska	19,00
	SCHWYZ, kaplica OO Kapucynów	14,00
	LOCARNO, Sta Caterina	18,00
9.	BERN, kościół św. Mikołaja z Plue, Ostring	10,15
	MARLY, kaplica polska	19,00
	ROGGWIL, kościół parafialny	11,30
	LUCERNA, Sentikirche, Baslerstr.	17,00
16.	ST. GALLEN, kaplica Serca Jezusowego w katedrze	8,30
	WINTERTHUR-TOSS, Nögelseestr. 46	11,15
	ZUG, kaplica Matki Boskiej	15,00
	LUGANO, San Antonio	18,00
23.	ZURYCH, krypta kościoła Serca Jezusowego- Wiedikon, Aemtlerstr.	10,45
	WETTINGEN, krypta kościoła św. Antoniego	18,00
29.	SION, kościół OO Kapucynów	11,00
7. X.	GENEWA, kościół św. Teresy - Champel, av. Peschier	9,15
)	LOZANNA, 19, Mont Olivet	18,00
	BAZYLEA, kościół francuski, Peierabendstr.	11,30
	MARLY, kaplica polska	19,00
	SCHWYZ, kaplica OO Kapucynów	14,00
	LOCARNO, Sta Caterina	18,00

Wiadomości organizacyjne i sprawozdania:

Biblioteka Polska w Marly.

Począwszy od października br. Biblioteka nasza będzie otwarta w pierwsze  
s o b o t y / a nie w piątki / każdego miesiąca, od godz. 18,00 - 20,00.

Prosimy o nieprzetrzymywanie książek, chyba, że się poprosi o przedłużenie.

W przyszłości będziemy zmuszeni żądać opłat za przetrzymywanie książek.

W niedzielę 9 września, po Mszach św. w Bernie i Marly, p. prof. Andrzej Vincenz będzie mówił na temat: "Dwukulturowość i dwujęzyczność", czyli, czy należy uczyć dzieci języka polskiego?. Na tę konferencję, ze względu na aktualność tematu zapraszamy, jak najserdeczniej wszystkich zainteresowanych rodaków. Jak na prawie wszystkich imprezach będzie na miejscu KIERMASZ KSIĄŻKI POLSKIEJ który ułatwia nam nabywanie, a przynajmniej zapoznanie się z książką polską. KKP poleca z resztą "Najnowszą Historię Polityczną Polski" Wład. Pobóg Malinowskiego, trzy tomy po 54,- Frs. każdy. Nadto ma na składzie "Kuchnię Polską", w cenie około 30,- Frs.

Sprawa zapowiadanych w Zurychu drugich Mszy św. w miesiącu jest jeszcze w trakcie omawiania. Rozmowy z Wikariuszem Generalnym i poszczególnymi proboszczami, pozwalają spodziewać się, że i ten problem będzie pozytywnie załatwiony.

Z dużym opóźnieniem, a zarazem z pewną satysfakcją mogę podać, że zbiórka na Misję S. Laskowskiej w Rwandzie dała pozytywny wynik: 835,- Frs. Przekazałem 1000,- Frs.

ODPUST W MARLY. Jak co roku obchodzić będziemy uroczystość św. Jana Kantego, Patrona naszej kaplicy w Marly. W tym roku święto to przypadnie na niedzielę 21 października. O godz. 11,00 uroczysta Msza św. w naszej kaplicy, poczym wspólny obiad w restauracji Croix Blanche w Marly.

Menu: zupa jarzynowa, pieczeń wołowa, czerwona kapusta z migdałami, sałata i deser, albo lody, albo sałatka owocowa. Cena ok. 15,- Frs. Napoje osobno.

Ze względów organizacyjnych proszę usilnie o zgłaszanie się na ten wspólny obiad, aby uniknąć niepotrzebnych zgrzytów, jakie już niejednokrotnie miały miejsce.

Zgłaszać proszę się, albo pisemnie na adres Misji:

Nazwisko i imię.....

Adres.....

Zgłaszam na wspólny obiad w Marly 21.X. 1984 ..... osob....

Miejsce i data..... Podpis.....

albo telefonicznie: 037/ 46 44 59,

albo osobiście przy spotkaniu z księdzem polski.

Termin ostateczny zgłoszeń: 16 październik 1984.

Po obiedzie zakończenie nabożeństwem w Kaplicy.

Nasi zmarli: polecany pamięci w modlitwach zmarłych ostatnio:

śp. Wiktora Kołodzieja - Chur

Michała Piechotę - Munchwilen

Janinę Pirla - Genewa.

R.i. p.

### KONGRES KULTURY POLSKIEJ NA OBCYZYŃNIE

Z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie (PTNO), popartoj przez wiele pokrewnych instytucji naukowych, oświatowych, kulturalnych i społecznych, postanowiono zorganizować w Londynie Kongres Kultury Polskiej na Obczyźnie. Pan Prezydent RP, Edward Raczynski, raczył udzielić Kongresowi swego patronatu. Rząd RP na uchodźstwie przyznał w budżecie na rok 1984 środki finansowe na pokrycie kosztów prac przygotowawczych. Spodziewane są dotacje również od innych polskich organizacji niepodległościowych, fundacji i indywidualnych osób.

Utworzony został Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem prezesa PTNO, prof. dr. Edwarda Szczepanika, z następującymi członkami: pani Janina Baranowska, prof. dr. Józef Bujnowski, prof. Czesław Czapliński, pani Irena Delmar-Czarnecka, prof. dr. Jan Drewnowski, dr. Józef Garliński, prof. dr. Józef Jasnowski, ks. prof. dr. Jerzy Mirewicz, p. Mieczysław Paszkiewicz, inż. Artur Rynkiewicz, prof. dr. Mieczysław Sas-Skowroński, prof. dr. Władysław Skiba, prof. dr. Wiesław Strzałkowski, ppłk Władysław Szkoda (przewodniczący komisji administracyjnej) i dr. Zdzisław Wałaszewski (sekretarz generalny).

Rozpoczęto też starania o udział w pracach przygotowawczych wybitnych osobistości i organizacji naukowo-kulturalnych w wielu krajach polskiego osiedlenia w Wolnym Świecie.

Komitet Organizacyjny ustalił, że Kongres odbędzie się w dniach 14-20 września 1985 r., w Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym (POSK) w Londynie. Termin ten jest niewątpliwie krótki, ale umożliwi on zarówno przekazanie młodszemu pokoleniu wiedzy i doświadczeń odchodzącego już niestety pokolenia wojennej emigracji, jak i pilnie potrzebne pogłębienie wglądu polskiego uchodźstwa w problematykę krajową.

Do wykonania tych zadań Komitet Organizacyjny zamierza skupić prace Kongresu w następujących sesjach, których organizatorzy są wymienieni poniżej:

1. Nowoczesna historia Polski — prof. Józef Jasnowski
2. Literatura polska na obczyźnie — prof. Józef Bujnowski
3. Bieżące zagadnienia krajowe — prof. Jan Drewnowski
4. Filozofia polska na obczyźnie — prof. Wiesław Strzałkowski
5. Oświata polska na obczyźnie — prof. Czesław Czapliński
6. Kultura polska w obliczu kultur krajów osiedlenia — p. Mieczysław Paszkiewicz

W zależności od zainteresowań uczestników Kongresu, urządzone będą również sesje poświęcone innym dziedzinom nauki i kultury polskiej na obczyźnie (organizator prof. Władysław Skiba). Ponadto planowane są wystawy wydawnictw i sztuk plastycznych (organizator: p. Janina Baranowska) oraz występy artystyczne (organizator: p. Irena De'mar-Czarnecka).

Komitet Organizacyjny ufa, że Kongres ten, tak jak i poprzedni w r. 1970, spotka się z szerokim poparciem polskich pracowników nauki, oświaty i kultury w Wolnym Świecie.

Zgłoszenia zamiaru uczestnictwa, z podaniem ewentualnych tytułów proponowanych referatów lub dzieł wystawowych, jak również dotacje finansowe należy kierować na: Kongres Kultury, c/o PTNO — POSK, 240 King Street, London W6 0RF.

Podziękowania: Tradycyjnym zwyczajem przekazujemy tą drogą nasze serdeczne podziękowania za wszelkie dowody poparcia dla naszej Misji. Polecamy się dalszej łaskawej pamięci i ofiarności. Bóg zapłać!

Święto Żołnierza w Solurze, w dniu 19 sierpnia wypadło i w tym roku wspaniale! Po złożeniu wieńca w Zuchwilu, odprawił ks. prałat Jan Frania Mszę św. w kościele poszpitalnym w Solurze. W swym kazaniu wskazał na zmienione warunki walki o ideały narodowe, wolnościowe i ludzkie. Oparł się przy tym na przykładzie św. Maksymiliana Kolbe, który osiągnięcia najnowszej techniki, zwłaszcza w wówczas osiągalnych środkach masowego przekazu, wprzął w usługi M i l i c j i Niepokalanej, czyli rodzaju pokojowej bojówki o prawa Boże i ludzkie. Wspominał wrażenia O.prof. Bocheńskiego z okresu powstawania Niepokalanowa, że należało się uczyć na tym przykładzie, jak można walczyć o dobrą sprawę, bez sięgania do oręża i bez przelewu krwi. Nam, którzy już orężem walczyć nie możemy, jak przed laty, pozostaje jednak obowiązek walki, ale innego rodzaju: żyć w zgodzie z prawem Bożym i poszanowaniem człowieka. Trzeba szanować drugiego, a nie narzucać siłą i swarami swych jednostronnych poglądów.

Po wspólnym obiedzie w Hotelu pod Koroną odbyła się uroczysta akademія z udziałem solurskich, szwajcarskich notabli.

Dr Jerzy Grębski z "Solidarności" przypomniał wartość 15 sierpnia 1920 r. i nawiązał do aktualnej sytuacji w Kraju. Dla zilustrowania przeczytał dr Miodoński akt oskarżenia prokuratury z oskarżeniem ks. Popiełuszki o nadużywanie ambony do akcji antypaństwowej. Jako przykład niech służy zarzut, że kiedy ks. Popiełuszko był wzywany na przesłuchanie do władz bezpieczeństwa, prosił wiernych o modlitwę w tym czasie.....

Nie należy zapomnieć Uli Koniecznej, która urozmaicała akdemię grą na fortepianie. Patrycja Frania deklamowała wiersz Adama Mickiewicza: "Śmierć Pułkownika". P. Łuczak deklamował swoje własne wiersze. Punktem szczytowym były występy "Polan" z własną orkiestrą, chórem i zespołem tanecznym. Niespodzianką było pojawienie się Chóru Nauczycielskiego z Warszawy, który zaśpiewał również kilka pieśni. Przed tym jeszcze p. Ciesielska odśpiewała kilka aktualnych piosenek przy akompaniamencie jej męża na gitarze.

Jak zwykle nie można było przeoczyć stoiska Kiermaszu Książki Polskiej z bogatym wyborem książek.

25 sierpnia 1984 r. odbyło się otwarcie Klubu Towarzystwa Dom Polski w Zurychu. Dom został odnowiony i jest od nowa otwarty.

W dniu 29 sierpnia odbyło się posiedzenie Rady Fundacji Domu i Kaplicy Polskiej w Marly. Zgodnie z uchwałą powziętą na ostatnim zebraniu przygotowano likwidację Fundacji, celem przekazania jej własności Misji. W tym celu trzeba jednak stworzyć Radę przy Misji. Projekt Statutu przedstawia się następująco:

MISSION CATHOLIQUE POLONAISE EN SUISSE

Katolicka Misja Polska w Szwajcarii

Mgr Jan FRANIA  
12, ch. des Falaises  
1723 MARLY / FR  
Tel. 037 / 46 44 59  
C.C.P. Fribourg 17-976

Projekt  
STATUTU

Rady przy Katolickiej Misji Polskiej w Szwajcarii.

Art. 1. Rada przy Katolickiej Misji Polskiej w Szwajcarii jest towarzystwem w rozumieniu art. 60 i nn. szwajcarskiego kodeksu prawa cywilnego.

Art. 2. Siedzibą Rady jest każdorazowa siedziba Katolickiej Misji Polskiej w Szwajcarii.

Art. 3. Celem Rady jest wspomaganie ks. Rektora Misji i współpracujących z nim księży polskich w duszpasterstwie i współpraca w zarządzaniu majątkiem Misji.

Art. 4. Członkami Rady są delegaci poszczególnych ośrodków polskich w Szwajcarii wybrani po nabożeństwach polskich przez obecnych na nich Polaków.

Art. 5. Członkowie Rady są wybierani na pięć lat i mogą być wybrani ponownie.

Art. 6. Organami Rady są: Walne Zebranie

Zarząd

Komisja Rewizyjna

Art. 7. Walne Zebranie zbiera się co najmniej raz w roku.

Art. 8. Walne Zebranie wybiera Zarząd i Komisję Rewizyjną, uchwała budżet, zatwierdza rachunki i rozstrzyga we wszystkich sprawach zasadniczych, należących do kompetencji Rady.

Art. 9. W razie potrzeby Walne Zebranie może być zastąpione przez głosowanie korespondencyjne.

Art. 10. Zarząd jest wybierany na rok; jego członkowie mogą być wybrani ponownie.

Art. 11. Zarząd składa się z prezesa, wice-prezesa, oraz sekretarza-skarbnika; może do niego należeć poza tym dwóch do czterech dalszych członków.

Art. 12. Prezes reprezentuje <sup>Rady</sup> prowadzi jej bieżące sprawy, zwołuje zebrania Zarządu i Walne Zebranie, względnie przeprowadza głosowanie przez korespondencję.

Art. 13. Wice-prezes zastępuje prezesa. Sekretarz-skarbnik prowadzi księgowość i protokoły Rady. Wszyscy członkowie Zarządu współpracują z prezesem.

Art. 14. Komisja Rewizyjna składa się z jednego do trzech członków, wybranych na rok. Komisja Rewizyjna sprawdza rachunki Rady i składa sprawozdanie Walnemu Zebraniu.

Art. 15. Ks. Biskup - Opiekun Emigracji z ramienia Ks. Prymasa Polski rozstrzyga we wszystkich sprawach spornych, jakie mogłyby zaistnieć w Radzie, albo między nią, a ks. Rektorem Misji.

Art. 16. Ks. Rektor Misji jest pełnoprawnym członkiem Zarządu.

Art. 17. W sprawach nie wymienionych w niniejszym statucie stosuje się przepisy art. 60 nn szwajcarskiego kodeksu prawa cywilnego.

Marly, 29 sierpnia 1984 r. /-/ O. J.M. Bocheński  
/-/ Ks. Jan Frania  
/-/ Inż. Al. Gorajek.

Dla nowoprzybyłych do Szwajcarii Rodaków podajemy następujące wyjaśnienie sytuacji: Katolicka Misja Polska w Szwajcarii powstała oficjalnie w 1950 r. Rektorem został mianowany O. prof. J. Bocheński.

W 1957 r. powstało Towarzystwo Przyjaciół Domu Polskiego w Marly, celem sfinansowania zakupionego wówczas domu w Marly. Dom ten miał służyć księżom polskim działającym w Szwajcarii duszpastersko, jako siedziba, a nadto ewentualnym studentom polskim, w pierwszym rzędzie studentom teologii, jako mieszkanie. To zasadnicze założenie zostało notarialnie zatwierdzone w Statucie, stworzonej przez O. Rektora FUNDACJI DOMU I KAPLICY POLSKIEJ W MARLY, która jest właścicielką domu i kaplicy.

Z biegiem lat okazało się, że byłoby praktyczniej Fundacji i Misji nie rozdzielać, stąd uchwała Rady Fundacji, o której była mowa na wstępie niniejszego sprawozdania.

Dom i Kaplica w formie dzisiejszej powstał w ramach obchodów milenijnych w 1966/7 r.

Na tym tle lepiej zrozumiemy nasze projekty na przyszłość. Chodzi o stworzenie Rady przy Misji, która będzie współodpowiedzialna za działalność Misji. Żyjąc w Szwajcarii, kraju demokratycznym, musimy dostosować nasze instytucje do miejscowego prawa. Dlatego proponujemy następujący tok sprawy:

1. Zebrania wiernych, celem wybrania /demokratycznego/ delegatów do Rady.
2. Delegaci zbierają się w Misji i stanowią Walne Zebranie, które skolei wybiera Zarząd i Komisję Rewizyjną.

Musimy stworzyć Radę w najbliższych miesiącach. Proponuję termin wyborów w Bernie, po Mszy św. 14. 10. 84. tegoż dnia po Mszy św. wieczornej w Marly.

16. września - w St. Gallen i Winterthurze. W Zurychu i Wettingen - 23 września. W Sionie - 29 września. Proszę zastanowić się nad kandydatami do wyboru.

Powyżej podany projekt Statutu proszę uważnie przestudiować i podać sugestie, możliwie na piśmie, aby go poprawić i wykluczyć, o ile się da, ewentualne niedomówienia i nieporozumienia. Tekst ostateczny zostanie uchwalony przez Radę.

Chciałbym dodać, że nie jest naszym zamiarem tworzenie konkurencyjnej organizacji do już istniejących, ale uaktywnienie wiernych dookoła naszej Misji, bo jest to obowiązek każdego wierzącego niezależnie od różnic towarzyskich i społecznych.

Drobne ogłoszenia!

## PACZKI DO POLSKI

NOWE MOŻLIWOŚCI WYSYŁANIA PRZESYŁEK DO POLSKI

Wszelkich informacji udziela **zernex ag**  
CH - 8802 Kilchberg/ZH, Alte Landstrasse 22  
Telefon: 01/ 715 55 28  
Telex: 822 648 fida ch

Powstała nowa firma wysyłkowa w Bazylei: WIGOR. Zürcherstr. 109, Basel Tel. 061 / 42 73 84 w soboty od 9,00 - 13,00, od poniedziałku do piątku, od 18,00 - 21,00 pod numerem 061 50 22 49.

INSTYTUT KOSMETYCZNY p. Jolanty Ciupa, Bern, Bollwerk 21. IV. p.  
tel. 031 34 17 33.



ZOFIA DUDEK

Postcheckkonto  
Compte de chèques  
Conto corrente postale

50-54549

HANDESSHOP COLUMBUS  
WETTINGEN

Postcheckamt  
Office de chèques postaux  
Ufficio dei conti correnti

Aarau

HANDESSHOP COLUMBUS  
5430 WETTINGEN  
GRENZSTRASSE 9

## JAN PAWEŁ II W SZWAJCARII

*Podczas pielgrzymki szwajcarskiej Ojciec Święty dwukrotnie oficjalnie przemawiał w języku polskim.*

*W sobotę dnia 16 czerwca w Luzernie przemawiając do tysięcy emigrantów z różnych krajów świata, którzy znaleźli pracę w Szwajcarii, fragment przemówienia wygłosił w języku polskim. Oto słowa Papieża:*

Do wszystkich Braci i Sióstr w wierze na ziemi szwajcarskiej zwracam się z gorącym apelem o nieustanne podejmowanie wszelkich wysiłków zmierzających do pełnego poszanowania praw człowieka.

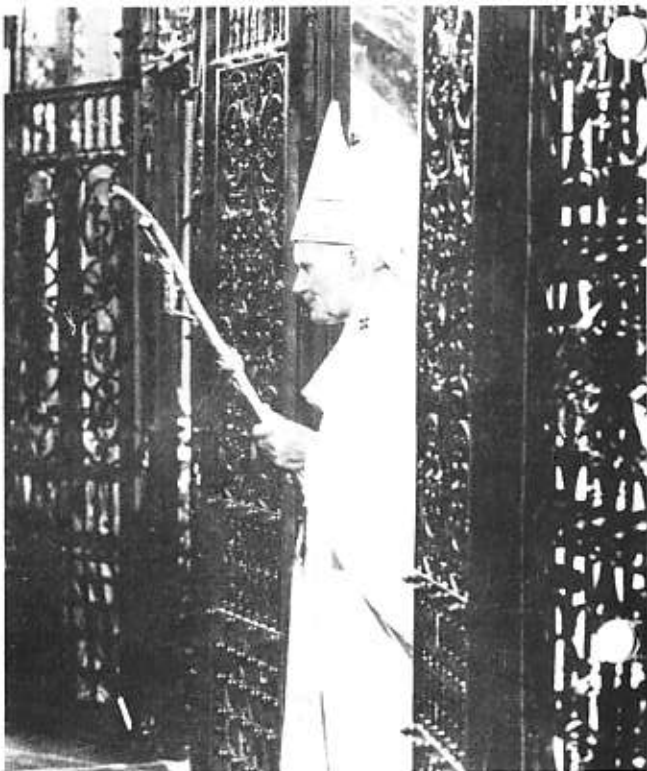
Wszyscy winniśmy zawsze starać się dostrzec w bliźnim człowieka, a miarą wszelkich naszych poczynąń na rzecz człowieka winno być jego dobro.

Nie człowiek dla pracy, ale praca dla człowieka!

Spotkanie różnych kultur w Szwajcarii, czy to w stosunkach społecznych czy to w obrzędach religijnych, winno coraz bardziej uwidaczniać jeden Kościół Chrystusowy.

Kościół ten – jako pielgrzymujący Lud Boży – ukazuje nam drogę do wiecznej ojczyzny. Nie może się to ograniczać do taniej pociechy unikającej konkretnych problemów, ale musi się wyrażać na co dzień w określonych czynach odradzających świat bardziej sprawiedliwy, w którym ludzie cieszyć się będą uznaniem swoich praw bez jakichkolwiek dyskryminacji.

Każdy człowiek wierzący winien się czuć towarzyszem innych na wspólnej drodze. W przemierzaniu tej drogi, wiara w Boga jest tym czynnikiem, który scala w jedno obywateli państwa i obcokrajowców.



Drodzy Bracia i Siostry!  
Słowa, które kieruję do Was, płyną z głębi mojego serca.

Zapewniam Was, że jesteście obecni w mojej codziennej modlitwie: Wasze problemy są zarazem moimi problemami.

Starajcie się nadę wszystko zachować i rozwijać żywą i silną wiarę chrześcijańską. Pomoże Wam ona przetrwać trudności, na jakie napotkacie w życiu.